

Alt det viktigste du trenger å vite om macOS Sierra og iOS 10

INNHOLD

Eplehjelp AS leverer denne boken som den foreligger uten noen form for garanti. Eplehjelp har ikke i noe henseende ansvar for noe av innholdet i boken og fraskriver seg ethvert ansvar for økonomiske tap som påberopes tilbakeført til boken hva enten dette gjelder direkte tap eller følgeskader. Eplehjelp forbeholder seg retten til å gjøre endringer i nye utgaver av boken uten varsel. Det må ikke kopieres fra denne blokka utover det som er tillatt etter bestemmelsene i lov om opphavsrett til åndsverk. Eplehjelp AS og denne boken har ingenting med Apple å gjøre og alle ikoner og grafiske elementer fra Apple tilhører Apple og er Apple sine varemerker og rettigheter.

WWW.EPLEHJELP.NO

MANGE SYNES TEKNOLOGI ER VANSKELIG.

For meg som har vokst opp med internett føyer backup, oppdatering og konfigurering seg inn i rekken av daglige banaliteter på linje med å pusse tennene. Mange som ikke har vokst opp under samme digitale forhold har derimot problemer med å henge med i utviklingen. Heldigvis finnes det håp. Øvelse gjør mester og alle kan lære noe nytt.

HVORDAN HØYREKLIKKER JEG?

Etter å selv ha stått i butikk opplevde jeg at kundene gikk ut av butikken med en forventning om at nå skal alt bli så enkelt – jeg har jo Mac, iPad, eller iPhone! Mange kom tilbake. Forventningen var ikke alltid innfridd. I dag får jeg daglig spørsmål om elementære ting. Hvordan høyreklikker jeg? Hva er egentlig denne skyen?

ØVELSE GJØR MESTER.

Mangelen på den grunnleggende forståelsen gjør at mange vegrer seg fra å prøve. Men tastene biter ikke. Det gjør heller ikke innstillinger, systemoppdateringer, eller Safari. Selv ikke det å skrive passord feil 3 ganger fører til verdens undergang – det vil bare ta litt tid å lage et nytt. Feilene vi gjør i den digitale verden, kan rettes opp, like enkelt som i den analoge. Selv en mappe som er slettet kan du mest sannsynlig finne tilbake til.

Vi vet at det ikke "bare er å gjøre sånn". Mange vil nok bli overrasket over å se mestringsfølelsen og gleden til en som lærer seg sin første tastatursnarvei. Vi mener du må begynne med å virkelig forstå det grunnleggende før du kan begynne å utnytte mulighetene. Nøkkelen ligger i å aldri gi opp. Å prøve, feile og prøve på nytt.

Denne blokka er laget med 5 års erfaring og disse refleksjonene i bakhodet. Det er en kortfattet oppsummering med alt det viktigste du trenger for å forstå, utnytte og få glede av eplene dine.

Øvelse gjør mester og alle kan lære noe nytt!

Henri's Rung

macOS Sierra

INNHOLD

SLIK OPPDATERER DU TIL MACOS SIERRA: SIDE 6

Her går vi gjennom de viktigste tingene du må tenke på før du oppdaterer. Les gjennom dette for å være sikker på at du har husket på alt!

ICLOUD DRIVE OG OPTIMALISER LAGRING: SIDE 10

I macOS Sierra har iCloud fått en betydelig større rolle, og du kan nå automatisk synkronisere store filer til iCloud for å spare plass på maskinen din.

KOPIER OG LIM INN PÅ TVERS AV ENHETER: SIDE 11

Har du noen gang ønsket å kopiere et bilde fra iPhone og lime det rett inn på Mac, uten å sende det? Dette er mulig med macOS Sierra!

SIRI PÅ MACOS SIERRA: SIDE 12

Med den nyeste oppdateringen til Mac får du tilgang på Siri, og nå er den kraftigere enn noensinne. Med Siri på Mac kan du for eksempel søke etter bilder på nettet, bare ved å spørre Siri om det!

VÅRE BESTE TIPS OG ANBEFALINGER TIL MAC: SIDE 14

macOS Sierra

macOS Sierra er det nyeste operativsystemet i rekken for Mac. For mange er det et usikkerhetsmoment å oppgradere operativsystem. I de fleste tilfeller går oppgraderingen helt fint, men det kan skje at noe skjærer seg.

Vi har samlet det viktigste du trenger å tenke på før du oppgraderer i denne sjekklisten. Gjør dette for en smertefri oppdatering!

- 1. Ta backup
- 2. Er Macen din kompatibel?
- 3. Sjekk at du har nok ram
- 4. Oppdater til nyeste programvare
- 5. Sjekk at du har nok lagringsplass

TA BACKUP AV MASKINEN DIN

Om noe skulle skje, spesielt før en oppdatering, anbefaler vi alle å ha en backup av Macen. En backup er en komplett ekstern kopi av alle programmer og filer på din datamaskin.

Først trenger du en ekstern harddisk.

Vi anbefaler Time Capsule, som fungerer som en ekstern harddisk og trådløs router. Med denne kan du ta backup automatisk, så fort du er koblet til nettverket. Time Capsule kan kjøpes hos nærmeste Apple-forhandler.

Du kan også bruke en ekstern harddisk for å ta backup. Forskjellen er at denne ikke tar backup automatisk og at du må gjøre det selv. Harddisker får du hos nærmeste elektronikkforhandler eller hos oss.

Backup, steg for steg

Koble til en harddisk

- 1. Koble harddisken til Macen din med ledning eller trådløst
- 2. Finn harddisken i sidepanelet i Finder
- 3. Åpne Systemvalg
- 4. Åpne Time Machine
- 5. Klikk på Velg sikkerhetskopidisk
- 6. Velg harddisken eller Time Capsule
- 7. Klikk på Bruk disk
- 8. Sett i gang Sikkerhetskopien
- 9. Når sikkerhetskopieringen er ferdig, kan du oppdatere

ER MACEN DIN KOMPITABEL?

De nyere operativsystemene krever enda mer av Macen. Følgende maskiner er kompitable med macOS Sierra.

Maskiner fra sent 2009 og nyere

- MacBook
- iMac

Maskiner fra 2010 og nyere

- MacBook Air
- MacBook Pro
- Mac mini
- Mac Pro

Hvordan vet du hvor gammel Macen din er?

- Trykk på **é** øverst til venstre på skjermen
- 2. Gå til Om denne maskinen
- 3. Se etter linjen markert på bildet under

SJEKK AT DU HAR NOK RAM

RAM-brikkene er hukommelsen i alle Macer. Antall GB her avgjør hvor fort det går å åpne programmer og hvor bra maskinen fungerer når du har flere programmer åpne.

For å oppgradere til MacOS Sierra anbefaler vi at du har 8 GB RAM. Dette er for å unngå at maskinen blir treg etter oppdatering til nytt system. Dersom du kun har 4 GB RAM på din maskin, anbefaler vi deg å ta kontakt med oss på eplehjelp.no. Her kan vi hjelpe deg med dette!

OPPDATER TIL NYESTE PROGRAMVARE FØR OPPDATERING

Hvis et er et stort sprik mellom operativsystemet du har i dag og macOS Sierra, anbefaler vi å gjennomføre alle andre oppdateringer til ditt nåværende system først. Dette minimerer risikoen for at noe går galt.

- 1. Åpne App Store
- 2. Gå til Oppdateringer

Om det ligger noe her som kan oppdateres UNDER macOS Sierra gjør du dette.

oppd	atering er tilgjengelig	OPPDATER ALLE					
X	Programvareoppdatering Omstart kreves	OS X El Capitan-oppdatering 10.11.6 OPPDATER					
		OS X El Capitan 10.118-oppdateringen forbedrer stabiliteten, kompatibiliteten og sikkerheten for Mac-maskinen. Oppdateringen anbefales for alle OS X El Capitan-Drukere. 					
		Bruk av denne programvaren er underlagt opprinnelig(e) lisensavtale(r) for programvare som fulgte med programvaren som oppdateres.					
Dppda	teringer som ble installert i HP-skriverprogramvareopp Version 5.0	i løpet av de siste 30 dagene pdatering Denne oppdateringen installerer den nyeste programvaren for 10-ukriveren eller -skanneren din.					
Dppda	teringer som ble installert i HP-skriverprogramvareopp Versjon 5.0 Installert Aug 31, 2016	i løpet av de siste 30 dagene pdatering Denne oppdateringen installerer den nyeste programvaren for IIP-skriveren eller -skanneren din. Dur finner mer informasjon om skriver- og skannerprogramvare på http://support.apple.com/kb/H13669%/ewlocate-no_NO					
Dppda	teringer som ble installert i HP-skriverprogramvareopp Versjon 5.0 Installert Aug 31, 2016 HP-skriverprogramvareopp Versjon 5.0	I lepet av de siste 30 dagene pdatering Derene oppdateringen installierer den nyeste programsven for 10-skriveren eller -skanneren din. Du finner mer informasjon om skriver- og skannerprogramsvere på http://support.acple.com/kb/H73669/Viewlocale-no.NO pdatering Derene opsdateringen installierer den næste enrorspransvere for 10-skriveren eller -skanneren din.					
Dppda X	teringer som ble installert i HP-skriverprogramvareopp Versjon 5.0 Installert Aug 31, 2016 HP-skriverprogramvareopp Versjon 5.0 Installert Aug 31, 2016	I løpet av de siste 30 dagene pdateringen installierer den nyeste programsven for 10°-kin/eren eller - skonneren din. Du finner mer informasjon om skriver- og skonnerprogramsvere på http://support.apple.com/kb/H13669Vviewlocale=no_NO pdatering Dun finner mer informasjon om skriver- og skonnerprogramsvere på http://support.apple.com/kb/H13669Vviewlocale=no_NO Du finner mer informasjon om skriver- og skonnerprogramsvere på http://support.apple.com/kb/H13669Vviewlocale=no_NO					
	teringer som ble installert i HP-skriverprogramvareopp Version 5.0 Installert Aug 31, 2016 HP-skriverprogramvareopp Version 5.0 Installert Aug 31, 2016 HP-skriverprogramvareopp	I løpet av de siste 30 dagene pdateringen installierer den nyeste programsven for 10°-skriveren eller -skanneren din. Du finner mer informasjon om skriver- og skannerprogramsvere på http://support.apple.com/kb/H13669?viewlocale-no_NO pdatering pdatering pdatering pdatering pdatering					

SJEKK AT DU HAR NOK LEDIG LAGRINGSPLASS

Du trenger ca 5 GB ledig lagringsplass for å installere macOS Sierra.

- 1. Trykk på 🗯 øverst til venstre
- 2. Velg Om denne maskinen
- 3. Gå til Lagring i fanelinjen øverst

Her ser du hvor mye ledig lagringsplass du har på harddisken. Slett filer fra din maskin for å frigjøre plass til oppdateringen.

Når alt dette er gjennomført er du klar for å oppdatere. Gå tilbake til App Store og klikk på Installer knappen ved siden av MacOS Sierra.

ICLOUD DRIVE OG OPTIMALISER LAGRING

I macOS Sierra har iCloud fått en enda større rolle. Du kan nå lagre alle filene og bildene på maskinen i iCloud og spare plass på maskinen.

- 1. Trykk på 🗯 øverst til venstre i verktøylinjen
- 2. Deretter om denne maskinen
- 3. Klikk på lagring i fanelinjen
- 4. Klikk på Administrer...
- Hvis du har lite plass på maskinen anbefaler vi at du skrur på funksjonen Oppbevar i iCloud. Dette vil flytte filer du ikke ofte bruker til iCloud.

KOPIER OG LIM INN MELLOM ENHETER

Med en universell utklippstavle kan du kopiere og lime inn tekst, bilder og video mellom dine enheter, uten noe konfigurering.

EKSEMPEL - LIM INN ET BILDE FRA IPHONE TIL MAC

- 1. Gå til iPhonen din og finn bildet du ønsker å kopiere
- 2. Deretter trykk på deleknappen nederst til venstre og på kopier
- 3. Gå til dokumentet du jobber i på Macen
- 4. Sekundærklikk der du ønsker å lime inn bildet og trykk lim inn

SIRI PÅ MAC

Siri er Apple´s taleassistent. Hun har nå blitt implementert i macOS Sierra, og det finnes uendelig mange muligheter du kan bruke Siri på for å bli mer effektiv.

Siri kan hjelpe deg å søke etter dokumenter, finne bilder på nettet, finne informasjon om maskinen din, gi deg værmeldingen og mye mer.

HVORDAN AKTIVERER DU SIRI?

- 1. Gå til Systemvalg
- 2. Trykk på Siri
- 3. Deretter trykker du på Aktiver Siri til venstre
- 4. For å bruke Siri trykker du på ikonet øverst til høyre i verktøylinjen eller bruk tastetursnarveien som står i innstillinger
- Til høyre finner du forskjellige innstillinger du kan endre på. Prøv deg frem og finn ut akuratt hva som passer deg!

BE SIRI FINNE BILDER PÅ INTERNETT

Du kan be Siri finne bilder av hva som helst, hun gjør et nettsøk og viser deg de mest populære bildene på nettet.

Disse kan du for eksempel hente ut og bruke i et dokument, direkte fra Siri.

Prøv å se hva som skjer hvis du sier "Søk etter bilder av sjøen"

MANGE FUNKSJONER

Siri kan gjøre ekstremt mye så det kan fort være vanskelig å vite hva man skal spørre om. Spør Siri hva hun kan hjelpe deg med, så vil hun hjelpe deg i gang.

6 TIPS FOR EN FRISK OG RASK MAC

Macen din trenger vedlikehold. Gjør den en tjeneste og gå gjennom denne listen regelmessig, så holder den lenger.

Ukentlige rutiner

- 1. Ta backup / sjekk Time Machine
- 2. Rydd skrivebordet
- 3. Oppdater programvare og apper
- 4. Tøm Papirkurven
- 5. Skru Macen av og på

Månedlige rutiner

6. Førstehjelp på harddisk

1. TA BACKUP / SJEKK TIME MACHINE

- 1. Bruk Macens integrerte backup-løsning, Time Machine
- 2. Koble til AirPort Time Capsule eller en ekstern harddisk
- 3. Gå til Systemvalg og velg Time Machine
- 4. Klikk på Velg sikkerhetskopidisk og velg den du vil ha backupen på
- 5. Klikk på Bruk disk
- **Q** Huk av for Vis Time Machine i Menylinjen
- For å starte sikkerhetskopiering eller sjekke når siste backup ble tatt, klikk på ditt nye ikon i menylinjen.

2. RYDD SKRIVEBORDET

Et fullt skrivebord gjør Macen din tregere. Aller helst skal skrivebordet være så tomt som mulig. Flytt filer til relevante mapper i **Finder** og slett de du ikke har bruk for.

3. OPPDATER PROGRAMVARE OG APPER

Gå til App Store og klikk på Oppdateringer øverst til høyre. Der vil du få en liste over apper og programvare som kan oppdateres. Klikk Oppdater til høyre for programmet, for å få siste versjon.

4. TØM PAPIRKURVEN

Papirkurven fylles opp. Tøm denne jevnlig for å frigjøre plass. Høyreklikk på Papirkurven helt til høyre i Docken og velg Tøm Papirkurv.

5. SKRU MACEN AV OG PÅ

Macen din trenger hvile. Vi anbefaler deg å slå av maskinen når du ikke bruker den og jevnlig kjøre en omstart. Klikk på **Apple-logoen** ¢øverst til venstre på skjermen og velg **Omstart**. Gjør dette en gang i uken. Hvis du sliter med Wi-Fi, skru det av og på.

6. FØRSTEHJELP PÅ HARDDISK

Søk etter **Diskverktøy** i **Spotlight** (se side 29). Her får du opp informasjon om harddisken din og mulighet til å utføre Førstehjelp. Velg **Førstehjelp** i menyen øverst i vinduet og klikk **Start**. Dette søker etter, og reparerer potensielle feil på harddisken.

Server informasjon rundt dette, se vår gratis e-bok på eplehjelp.no

EFFEKTIVITET

AKTIVE HJØRNER

Aktive hjørner lar deg utføre en handling enkelt ved å dra musepekeren til ett av skjermens hjørner.

- 1. Åpne Systemvalg
- 2. Gå til Mission Control
- 3. Klikk på Aktive hjørner
- 4. Her tildeler du en handling til hvert hjørne fra rullegardinen
- 5. Klikk OK og prøv deg fram

SKIFT ENKELT MELLOM ÅPNE PROGRAMMER

cmd X

H

cmd

Denne er genial for deg som bruker flere programmer. Naviger enkelt mellom programmene du har åpne.

- 1. Trykk CMD + Tab
- 2. Slipp Tab, men fortsett å hold CMD inne
- 3. Trykk Tab for å gå fra venstre mot høyre
- 4. Slipp CMD for å gå til programmet du har markert

Du kan også navigere mellom programmene ved hjelp av høyre og venstre piltast, isteden for å trykke **Tab** flere ganger.

MISSION CONTROL

Det er fort gjort å ha mange programmer åpne på Mac. Med Mission Control får du et fugleperspektiv på alle programmene du har åpne og kan sortere de i forskjellige skrivebord.

- 1. Trykk på F3 for å gå til fugleperspektivet
- 2. Markér et programvindu og dra det til skrivebordet du ønsker
- Trykk på + tegnet øverst til høyre for å legge til et skrivebord.
- Vil du lære flere snarveier og bli enda mer effektiv? Sjekk ut tastatursnarveier- og effektiviseringskurset på www.eplehjelp.no/kurs.

SPOTLIGHT

Spotlight er Macens innebygde søkefunksjon. Den lar deg søke gjennom alt innhold på maskinen, fra dokumenter og filer til programmer og kalenderhendelser. Klikk på forstørrelsesglasset helt til høyre i Menylinjen eller bruk tastatursnarveien CMD + mellomrom. Prøv selv og se hva som skjer!

Spotlight kan også brukes til mye mer enn å bare søke etter filer og dokumenter. Trykk CMD + mellomrom og slå deg løs!

KALKULATOR: Du kan slutte å bruke tillegget Kalkulator! Spar masse tid ved å gjøre kalkulasjoner i Spotlight. Skriv inn regnestykket, så kommer svaret av seg selv.

<u>DISTANSE:</u> Lurer du på hvor langt du løp? Hvor mange miles er en kilometer? Skriv 20 km i Spotlight, så får du svaret.

VALUTA: Skal du bestille noe fra utlandet, og er usikker på hva kursen er? Spotlight kan fortelle deg dette.

VIRUS PÅ MAC?

Det er en myte at det ikke er virus på Mac. De siste årene har det kommet flere virustrusler for Macens operativsystem. Ha et bevisst forhold til hvordan virus kan oppføre seg på din Mac og hvordan du beskytter deg.

PROGRAMVIRUS

Eksempler på dette er skadelig vedlegg i mail og nedlasting av infiserte filer fra ukjente nettsteder. Dette gjør at Macen din blir treg og vanskelig å ha med å gjøre, i verste fall kan virus stjele data.

For å sikre deg mot dette, anbefaler vi antivirusprogrammet Bitdefender Virus Scanner. Programmet lastes ned fra App Store.

REKLAMEVIRUS

Dette kan du få dersom du har besøkt en nettside eller lastet ned et program som inneholder Malware. Reklamevirus kjennetegnes ved pop-up reklamer som hindrer deg i å bruke nettleseren som normalt.

Antivirusprogrammet **Bitdefender Virus Scanner** brukes også til å fjerne denne typen virus.

Vil du å lære mer om hvordan du kan beskytte deg mot virus og alt du trenger å vite om backup og sikkerhet? Sjekk ut vårt Backup og Sikkerhetskurs på www.eplehjelp.no/kurs

WWW.EPLEHJELP.NO

eplehielp

MINE NOTATER

iOS 10

INNHOLD

NYE MELDINGER I IOS 10: SIDE 24

Meldinger er noe vi bruker hver eneste dag. I iOS 10 har Apple gjort en stor oppdatering som gjør opplevelsen mye morsommere og mer kreativ. Du kan nå sende tegninger, musikk og svare ved å reagere på en melding.

VARSLINGS- OG KONTROLLSENTER : SIDE 26

Varslings- og kontrollsenteret har fått mange nye funksjoner i iOS 10. De har blandt annet blitt redesignet og er åpne for tredjepartsapper.

NYE KART OG MUSIKK: SIDE 28

Kart og Apple Music har fått en helt ny brukeropplevelse! Det er enklere å navigere og applikasjonene har blitt smartere.

VÅRE BESTE TIPS OG ANBEFALINGER TIL IPAD & IPHONE

- 6 tips for en frisk og rask Mac
- Batteritips
- Kameratips
- Generelle tips

iOS 10

Det nye operativsystemet til iPad og iPhone er iOS 10. For at alt skal gå riktig for seg, anbefaler vi å ta følgende grep:

- 1. Ta backup
- 2. Sjekk at du har nok ledig lagringsplass
- 3. Oppdater apper i App Store

TA BACKUP, TIL ICLOUD ELLER ITUNES

BACKUP TIL ICLOUD

- 1. Gå til Innstillinger og videre til iCloud
- 2. Bla deg ned til og trykk på Sikkerhetskopi
- 3. Huk av for iCloud-sikkerhetskopi
- 4. Trykk Sikkerhetskopier nå

 $\left| \right\rangle$

BACKUP TIL ITUNES

- 1. Koble iPhone til Mac eller PC
- 2. Åpne iTunes
- 3. Trykk på iPhone-symbolet i menyen i iTunes-vinduet
- 4. Huk av for Denne maskinen under Sikkerhetskopier
- 5. Klikk Sikkerhetskopier nå

SJEKK AT DU HAR NOK LEDIG LAGRINGSPLASS FOR IOS 10

Det nye operativsystemet krever 5 GB ledig lagringsplass, så sørg for at du har mer enn dette.

- 1. Åpne Innstillinger
- 2. Gå til Generelt og velg Lagring og iCloud-bruk
- 3. Under Lagring ser du hvor mye ledig plass du har på enheten

OPPDATER APPER I APP STORE

- 1. Åpne App Store
- 2. Gå til Oppdateringer
- 3. Oppdater appene som er klare for det

Oppdateringer som venter							
	FINN.no Versjon 4.11.2, 28,8 MB Nytt v	OPPDATER					
2 Sumo	TV 2 Sumo Versjon 1.4, 10,2 MB Nytt ▼	OPPDATER					
\triangleright	Viaplay Versjon 4.9.5, 42,3 MB Nytt ▼	OPPDATER					

Når alt dette er gjennomført er du klar for å oppdatere. Gå tilbake til Innstillinger og klikk på Generelt. Under oppdateringer klikker du på Installer.

NYE MEDLINGER I IOS 10

Meldinger er noe vi bruker hver eneste dag. I iOS 10 har Apple gjort en stor oppdatering som gjør opplevelsen mye morsommere og mer kreativ. Du kan nå sende tegninger, musikk og svare ved å reagere på en melding.

REAGER PÅ MELDINGER

l iOS 10 kan du svare på meldinger du mottar med en reaksjon, istedenfor å skrive den.

- Hold inne på meldingen du ønsker å reagere på
- 2. Velg en av emoijisene som kommer opp

Du vil nå se reaksjonen på meldingen i samtalen.

SEND TEGNINGER ELLER ET DUNKENDE HJERTE

Send en morsom tegning eller ditt dunkende hjerte direkte i meldingsappen.

- 1. Trykk på hjerte-ikonet med to fingre på
- 2. Tegn en tegning eller send et dunkende hjerte ved å holde inne to fingre

KONVERTER TEKST TIL EMOJI

Teksten du skriver kan nå byttes til emoijis ved få tastetrykk.

- 1. Skriv en tekstmelding
- 2. Hold inne på jordkloden og dra opp fingeren til emojis
- Du kan nå trykke på de ordene som er oransje for å få opp forslag til emoijis

PLASSER IKONER HVOR DU VIL I SAMTALEN

i iOS 10 kan du plassere ikoner eller figurer hvor du vil. Her er det også mulig å laste ned egne apper for å dekorere samtalen.

- 1. Trykk på App Store-ikonet
- 2. Bla deg bortover for å se hva du kan slippe i samtalen
- Last ned tredjepartsapper ved å trykke på de fire rundingene nederst til venstre

SEND EN LEVENDE MELDING

I iOS 10 kan du uttrykke deg sterkere med levende meldinger når du ønsker ekstra oppmerksomhet.

- Hold på send knappen (hvit pil opp)
- 2. Velg en av mulighetene

VARSLINGS- OG KONTROLLSENTER

VARSLINGSSENTER

Du får en fullstendig oversikt over alle dine varslinger ved å dra til høyre på låst-skjermen.

Du kan skreddersy hvilke vinduer som skal ligge her, det gjør du ved å:

- 1. Dra ned fra toppen av skjermen
- 2. Bla til høyre
- 3. Bla nedover
- 4. Trykk på Rediger

Her kan du legge til tredjepartsapper og velge hvilken rekkefølge de skal vises.

KONTROLLSENTER

Kontrollsenteret finner du ved å dra opp fra bunnen av skjermen uansett hvor du er på enheten.

Her finner du funksjoner som Kamera, Lås-retning, Airdrop, Airplay og mye mer. Nå har kontrollsenteret til og med støtte for egne apper, disse kan du se ved å dra til venstre.

Trykk på bildet til eller sangen for å komme direkte inn i appen som spiller musikk

MELDINGER PÅ LÅSTSKJERM

Det har nå blitt enklere å svare på meldinger.

Når du får en melding og du ser den når skjermen er låst, dra til venstre på meldingen og trykk på vis.

Du kan nå ha en samtale direkte fra låst-skjermen, slik at du slipper å låse opp telefonen hver gang du ønsker å svare. Dersom du ikke vil at denne funksjonen skal være aktivert kan du skru den av under Innstillinger > Varslinger > Meldinger og huke bort for Vis på låst skjerm.

NYE KART OG MUSIKK

Både Kart og Apple Music har blitt smartere i iOS 10. Kart husker nå hvor du sist parkerte, og Apple Music lager spillelister tilpasset din musikksmak. Begge appene har fått en oppgradering med nytt design.

KART

Den nye kart-appen husker automatisk hvor du bor, og de stedene du pleier å være. Derfor vil den foreslå disse stedene.

Søkefeltet er ikke lenger begrenset til adresser, byer eller steder. Nå kan du søke etter resturanter, kjøpesentere, kontakter og mye annet for å finne det du leter etter.

Etter du har laget en kjørerute kan du bla nedover før du starten kjøreruten. Der kan du velge å kjøre utenom motorveier eller slippe bompenger.

APPLE MUSIC

Apple Music er Apples streamingtjeneste. Nå er den enda smartere og mer brukervennelig. Den lager til og med egne smart-spillelister til deg. Du får også opp sangtekster når du spiller av en sang.

En god konkurrent til Apple Music er Spotify, begge har en hel verden av musikk og er enkle å bruke.

6 TIPS FOR FRISK OG RASK IPAD & IPHONE

iPad & iPhone er for mange en viktig del av hverdagen. Vi vil selvfølgelig at den skal fungere så lenge som mulig, men det forutsetter også litt vedlikehold. Disse rutinene bør gjøres ukentlig for å holde enheten frisk og rask.

Daglige rutiner

1. Avslutt apper

Ukentlige rutiner

- 2. Skru av og på enheten
- 3. Sikkerhetskopier til iCloud
- 4. Oppdatere iOS
- 5. Oppdater apper
- 6. Slett apper du ikke bruker

1. AVSLUTTE APPER

Det er alltid lurt å ikke ha for mange apper åpne på iPad og iPhone. Dobbeltrykk på **Hjem-knappen** og dra de åpne vinduene oppover for å avslutte de.

2. SKRU AV OG PÅ ENHETEN

Som alt annet, trenger iPad & iPhone hvile. Skru derfor enheten helt av en gang i blant. Dette er også det lureste å gjøre dersom en app har hengt seg opp eller Wi-Fi ikke fungerer.

3. SIKKERHETSKOPIER

iCloud kan automatisk ta backup av hele enheten din, inkludert: meldinger, kontakter, apper og bilder.

- 1. Åpne Innstillinger
- 2. Gå til iCloud
- 3. Bla ned til Sikkerhetskopi
- 4. Trykk Sikkerhetskopier nå

Du kan også sikkerhetskopiere iPad & iPhone til Mac eller PC med i**Tu**nes.

4. OPPDATER IOS

iOS er operativsystemet på iPad & iPhone. Vi anbefaler å ha det nyeste.

- 1. Åpne Innstillinger
- 2. Gå til Generelt
- 3. Velg Oppdater

5. OPPDATER APPER

Sørg for å oppdatere appene dine jevnlig for å tette sikkerhetshull og få utnyttet hver app maksimalt.

- 1. Åpne App Store
- 2. Gå til Oppdateringer

6. SLETT APPER DU IKKE BRUKER

Gå over appene dine og slett de du ikke bruker. Det sparer plass.

Vil du en rense iPaden eller iPhoneen din? Sjekk ut vårt rensekurs for iPad & iPhone på www.eplehjelp.no/kurs

BATTERITIPS PÅ IPAD & IPHONE

For mange er batteriet på iPhone en frustrasjonskilde. Det kan gå tomt i tide og utide, men du kan selv gjøre enkle og effektive grep for at det skal holde lenger.

- Skru ned lysstyrken på skjermen Denne kan justeres i Kontrollsenteret.
- 2. Aktiver Spareblussmodus Innstillinger > Batteri > Spareblussmodus
- 3. Lad fra mellom 20% til 80% batteri. Ikke helt opp eller ned.
- Slå på Flymodus Dette avslutter mange prosesser som gjør at den bruker mindre batteri. Slås på i Kontrollsenteret eller Innstillinger.
- 5. Sørg for å ha nyeste iOS Innstillinger > Generelt > Oppdatering
- 6. Se hvilke apper som bruker mye strøm Innstillinger > Batteri og bla nedover
- 7. Kalibrer batteriet
 - 1. Lad iPhonen helt opp (100%)
 - 2. La telefonen gå helt tom for strøm (til den skrur seg av)
 - 3. Lad telefonen helt opp (100%)

KAMERATIPS

Kameraet på iPhone har blitt så bra at for mange er det den foretrukne måten å ta bilder på. Her deler vi våre beste kameratips.

BRUK VOLUMKNAPPENE

Trykk på en av **volumknappene** for å ta bilde. Dette gjør det enklere å holde kameraet mer stabilt for best mulig bilde.

<u>FOKUS</u>

Få motivet i fokus ved å **trykke på skjermen**. Nå får du opp en gul firkant som automatisk stiller inn fokus og endrer lysstyrke.

JUSTÉR LYSSTYRKE

Når du trykker for å fokusere, kommer det opp en gul firkant med en sol på høyre side. **Dra denne solen opp** eller ned for å gjøre bildet lysere eller mørkere.

PANORAMA

Hvis du har et motiv som ikke får plass i den vanlige kamerarammen, kan du benytte deg av panoramafunksjonen. Perfekt for landskapsbilder eller motiver som det nedenfor.

- 1. Åpne Kamera-appen
- 2. Bla til høyre til Pano
- 3. Trykk på **avløserknappen** og beveg kameraet rolig og stødig fra venstre mot høyre. Trykk på knappen igjen for å avslutte.

RUTENETT

Et fint bilde avhenger av riktig symmetri. For å få motivet midt på bildet, anbefaler vi å aktivere rutenett.

- 1. Åpne Innstillinger
- 2. Gå til Bilder og Kamera
- 3. Huk av for Rutenett

Når du åpner kamera-appen ser du at du får et hvitt rutenett på bildet. Dette hjelper deg å få motivet på riktig plass.

GENERELLE TIPS

Du kan når som helst ta et skjermbilde på iPad og iPhone. Trykk låseknappen og hjemknappen samtidig, så kommer det et knips. Alle skjermbilder legger seg som standard i Alle bilder.

KOM RASKT TIL TOPPEN AV SKJERMEN

Ofte er du langt nede i Facebook feeden, på en nettside eller et annet dokument. Istedet for å bla deg til toppen, kan du trykke på en magisk linje på toppen av skjermen. Sikt på **klokkeslettet** så spretter du til toppen.

VÅT IPHONE? LEGG DEN I RIS.

Det skjer altfor ofte at man er uheldig mister telefonen i vann eller søler et godt glass vin over den. Når dette skjer er det én ting du burde gjøre, nemlig legge den i ris!

Finn frem en eske med rå ris og legg iPhonen i den. Risen vil trekke til seg fuktighet og få bort det verste. Det er ikke garantert at dette virker, men det hjelper i mange tilfeller. La den ligge i minst to døgn.

Dette er tipset er noe omstridt, men våre erfaringer tilsier at det fungerer. Vær tålmodig, og vær klar over at telefonen kanskje ikke blir som før.

Denne funksjonen kom allerede i 2011 og har blitt bedre og bedre med årene. Siri er en smart computer i enheten din som gir deg svar på spørsmålene dine.

Gå til Innstillinger > Generelt > Siri.

Huk av for Siri øverst for å aktivere.

Nå kan du holde inne hjemknappen for å åpne Siri. Dette er bare noen av tingene du kan spørre henne om:

- 1. Minn meg på å kjøpe melk klokken 15.30
- 2. Hvordan blir været i morgen?
- 3. Send en melding til Magnus og si at jeg blir 10 minutter sen
- 4. Ring Martin

Her er det viktig å prøve seg frem, kun fantasien setter grenser!

Les mer om Siri og hva du kan spørre Siri om her: www.apple.com/ios/siri/

DEL INTERNETT FRA IPHONE TIL MAC

Er du på hytta uten internett? Du kan enkelt opprette et nettverk fra 4G-dekningen på telefonen og koble Macen til det.

Gå til Innstillinger på iPhone og velg Delt internett

- 1. Sett ditt eget Wi-Fi passord og huk av for Delt internett
- 2. Trykk på Wi-Fi signalet i Menylinjen på Mac
- 3. Der finner du navnet på iPhonen din som et eget nettverk
- 4. Trykk på dette og skriv inn passordet

Bilder

En av de største nyhetene i iOS 10 og macOS Sierra er Bilder. I dette kapitlet skal vi gå gjennom de viktigste nyhetene og funksjonene. Du finner de samme funksjonene på iPhone og Mac.

SØK

Bilder har nå fått en ny kraftig søkemotor. Du kan for eksempel søke etter mennesker, steder, turer og objekter. Det positive med dette er at du kan enklere finne frem til bilder uten å vite hvilken dato de er tatt. Dette kommer du til å spare masse tid på når du leter i bildebiblioteket ditt. Kanskje det dukker opp noen sjuke skatter!

MINNER

Minner tar i bruk den samme søkemotoren og lager samlinger av bilder basert på steder, personer og situasjoner. Samlingene finner du i fanelingen eller i sidepanelet, under Minner.

Når du trykker inn på en samling ser du alle bildene som hører til minnet. I menylinjen kan du trykke på avspillingsikonet for å vise minnet som en film. Du kan selv velge hvilket tema bildene vises i, i tillegg til å velge musikk.

ANSIKTER

Ansikter gir deg en god oversikt over menneskene i bildene dine. Bilder finner ansikter av seg selv, og lar deg automatisk sortere bilder av samme person.

	vinner Deit	Albumer	Prosjekter	Q, Søk
ersoner				
Flytt favorittene dine hit Favorittene vises øverst i Personer-albumet, slik at du finner dem raskt.				

Dette gjør du ved å:

- 1. Gå til Verktøylinjen og trykk på Vis
- 2. Klikk på Vis navn på ansikter

Du ser nå en ring rundt ansiktene på bilder, her kan du fylle inn navn på ansiktene. Du får en full oversikt over dine ansikter under Albumer > Personer.

STEDER

De fleste nye kameraer lagrer hvor bilder er tatt når du tar bildet. Bilder kan nå sortere dine fotografier etter hvor de er tatt. Trykk på Albumer > Steder for å få frem denne oversikten.

epleprat

Ingen dumme spørsmål. Bare gode svar. For nybegynnere og viderekomne på Mac, iPad og iPhone.

Har du også spørsmål om Appleproduktene dine og trenger et sted å spørre? Bli med i Epleprat

Epleprat er en åpen Facebook-gruppe for alle med Mac, iPad, iPhone eller andre Apple-produkter. Et lavterksel tilbud for deg som vil ha et sted å spørre andre eplebrukere. Beregnet for nybegynnere og viderekomne.

Ingen dumme spørsmål, bare gode svar.

Søk på «Epleprat» på Facebook, så finner du gruppen.

https://www.facebook.com/groups/230630563944563/

Lik oss på Facebook

Hold deg oppdatert, få gratis tips og informasjon fra oss, gjør som tusenvis av andre følgere og lik oss på Facebook. www.facebook.com/epletips.no/

Ris eller ros

Synes du Epleblokka er helt elendig eller har du noen hyggelige ord å si? Kanskje har du forslag til temaer eller endringer i neste versjon av Epleblokka? Fortell oss hva du synes her: www.eplehjelp.no/tilbakemelding/epleblokka/

Forstå, utnytt og få enda mer glede av eplene dine med våre nettkurs.

Det du kanskje ikke visste er at Epleblokka er laget for å bruke sammen med våre nettkurs.

Vi tror nemlig at den beste måten å lære på er når du vil, i ditt helt eget tempo. I tillegg er det viktig å prøve og feile, så du lærer og forstår ting ordentlig.

Med videobaserte nettkurs kan du lære alt fra det grunnleggende til mer avanserte ting som tastatursnarveier. Du kan se en snutt, spole tilbake og se det igjen hvis det er vanskelig. Har du Epleblokka kan du bruke den som et oppslagsverk og notatbok.

Bruk rabattkoden: Norgesturne2016 på www.eplehjelp.no/bli-medlem/

Tips & triks Kurs Epleblokka En-til-en-hjelp Bedrift

Søk **Q**

20 % abatt

Bilder-kurs

De aller fleste tar utallige bilder med sin iPhone, iPad eller et kamera. Men hva skal du gjøre med bildene etter at du har tatt de?

Enkel og forståelig opplæring og hjelp i Apple-produkter.

Eplehjelp er drevet av unge, engasjerte mennesker med mål å lære verden Apple. Vi snur frustrasjon og usikkerhet rundt teknologi til en positiv opplevelse og glede.

Vi elsker å hjelpe folk med å forstå teknologien bedre og å få «a-ha-opplevelser». Derfor driver vi Eplehjelp.

MAGNUS MYSEN HOLM

Konsulentansvarlig

Med et skarpt hode løser Magnus det meste når det er problemer med noe med en Apple-logo på. Han er lidenskapelig opptatt av musikk og film, så når det gjelder musikk- eller filmredigering er Magnus mannen.

MARTIN FOSSEDAL

Kommunikasjonsansvarlig og konsulent Martin var med på å starte Eplehjelp sine tips og nettkurs kalt Epletips i 2013. Med vestlandsdialekt og Apple-kunnskap sørger han for strålende fornøyde kunder.

HENRIK RUUD

Daglig leder, kursholder og gründer

Med erfaring fra Humac (nå Eplehuset), en bachelor i økonomi fra BI og en stor dose nysgjerrighet utvikler og leder han Eplehjelp videre.

Les mer om Eplehjelp og resten av gjengen på eplehjelp.no

Få mer glede av eplene dine

Våre beste tips, i fysisk form

Hjelp når du trenger det

Tilpasset hjelp og prioritet

www.eplehjelp.no

"Etter å ha lært flere hundre tusen eplebrukere hvordan de skal forstå og utnytte Apple-produktene sine har vi lært at alle kan lære noe nytt og øvelse gjør mester.

Vårt mål er å gi deg mestingsfølelse. Vi tror du må begynne med å virkelig forstå det grunnleggende, deretter kan du lære å utnytte teknologien.

Denne blokka er en perfekt innledning til for nybegynnere og viderekommene som har lyst til å lære." - Henrik Ruud, forfatter og kursholder

Vi gleder oss til å hjelpe deg med å få mer glede av eplene dine 24 02 20 25 hjelp@eplehjelp.no www.eplehjelp.no